

Návod k rozjímání nad textem Písma svatého

Bůh k nám promlouvá různým způsobem. Jednou z velice silných forem, jak naslouchat Božímu hlasu je čtení Písma svatého.

Jak můžeme sami rozjímat o textu Písma svatého, aniž bychom měli po ruce výklad odborníka? Není to nic složitého. Vyjděme z toho, že si najdeme 30 minut a s textem budeme pracovat aktivně.

Nejprve je třeba najít nějaké klidné místo a připravit si text ideálně vytištěný na zvláštním papíře nebo přímo počítači. Texty, které se běžně čtou danou neděli nebo daný den, lze najít zde:

<https://www.vira.cz/nedelni-liturgie> nebo www.liturgie.cz/ viz Aktuální texty ke mši.

Když jsme připraveni, **prosíme nejprve Ducha svatého**, aby nás modlitbou vedl. **Pak vezmeme text a přečteme si ho.** Pomůže číst nahlas, pokud je to možné. Jde o to, abychom se nejen seznámili zhruba s obsahem, ale měli prostor všimnout si i detailů textu.

Po té si vezmeme papír s vytištěným textem a tužku, pomohou i barevné tužky.

- 1) V textu budeme **označovat slova, která nás zaujala** nebo se nám líbí či se dotkla našeho srdce, např. zbarvením.
- 2) **Označme slova či části vět, kterým nerozumíme**, např. podtržením vlnovkou nebo tučně při práci na PC.
- 3) Vyznačme **také to, co se domníváme, že tvoří podstatu významu v textu**, např. zakroužkováním nebo barevným textem při práci na PC.
- 4) Pro některé texty bude významné **najít slova či sousloví, která se opakují**. Taková místa můžeme např. podtrhnout dvojitě.
- 5) Je důležité, abychom pod jednotlivé verše Písma svatého (např. pomocí odsazení od kraje nebo na zvláštní papír k jednotlivým veršům) **napsali své poznámky, komentáře a modlitby**.

Pro dobré porozumění je **šikovné najít ještě jiný překlad Písma svatého**. Texty k současné katolické bohoslužbě přeložil Václav Bogner a většinou se označují jako Katolický liturgický překlad. Jako alternativu k nim lze využít např. [Český ekumenický překlad](#), [Studijní překlad Bible](#) nebo volnější [Bibli 21](#).

Jako příklad konkrétního rozjímání lze nahlédnout na práci s textem 2. čtení z 4. neděle postní A – Ef 5,8-14.

Ukázka osobního rozjímání na 2. čtení ze 4. neděle postní A – Ef 5,8-14

Souvislý text čtení

(Bratři!) Byli jste kdysi tmou, ale teď jste světlem v Pánu. Žijte jako děti světla. Ovoce toho světla totiž (záleží) ve všestranné dobrotě, spravedlnosti a (v životě podle) pravdy. Zkoumejte, co se líbí Pánu, a nemějte žádnou účast v těch neplodných skutcích tmy; spíše je (veřejně) odsuzujte. Vždyť (člověku) je hanba už jen o tom mluvit, co ti lidé potají páchají. Všechno, co se odsoudí, ukáže se v pravém světle. Všechno totiž, na co se vrhne světlo, je potom zřejmé. Proto se říká (v Písmu): „Probud' se, spáči, vstaň z mrtvých, a Kristus tě osvíti.“

Rozjímání nad jednotlivými verši

Ef 5,8 **Byli jste kdysi ovšem tmou**, ale teď **jste světlem v Pánu**. **Žijte jako děti světla**.

Co znamená, že jsme „byli tmou“? Protože není patrná souvislost, přečtu si související text celé kapitoly. A logická souvislost vzápětí ukázala, o čem autor mluví.

Je zajímavé, jak slovo „světlo“ a „tma“ využívá autor velmi hojně. Jakoby na těchto dvou slovech celý text vystavěl.

„Jsme světlem v Pánu...“ Co znamená výraz „v Pánu“? Světlem nemůže být nikdo, kdo se o to pokouší jen svými silami. K tomu je třeba Boží pomoci. Bez něj mi asi brzy dojde síla.

Výzva žít jako děti světla zní poněkud „školometsky“. Jak takovou výzvu vzít reálně do mého života? Být světlem a nikoli tmou... především sobě, ale i své rodině, kolegům v práci?

Pane, jestli jsi světlo, absolutní světlo. Prosím Tě, pronikni mne tímto svým světlem, září, která uzdravuje od tmy. Ano, souhlasím a prosím, aby můj život nebyl strakatý jak dalmatin, plný tmavých skvrn, které jsou tmou.

9 **Ovoce** toho **světla** totiž záleží ve všestranné dobrotě, spravedlnosti a **v životě podle pravdy**.

Když pomínu pojetí dobra jako hloupé „vzorňátsví“, je zde možná návod, jak s výzvou správně naložit: dobrota, spravedlnost, pravda. Není to jen laciné usmívání se na druhé. Pravda a spravedlnost jsou často vyostřené a náročné. Je to tvrdé i pro mne, protože ne vždy to snadno zachovávám. Ale toto jednání přináší ovoce světla! Chci takové ovoce vidět ve svém životě?

Jak jednat, když jsou události příliš těžké, když spravedlivé jednání je nevýhodné, anebo se ztrapním před kolegy či přáteli?

10 **Zkoumejte, co se líbí Pánu**,

A co se líbí Bohu? Jak to poznám?
Jak to zkoumat? Svědomím? City? Skrze odezvu druhých?

*Bože, pomoz mi správně zkoumat a poznávat, co se ti líbí.
Rád bych poznal právě nyní, co se ti líbí na mém životě a nechal se tím inspirovat. Pomoz mi, prosím.*

11a **nemějte žádnou účast** v těch neplodných skutcích **tmy**; **spíše je veřejně odsuzujte**.

Účast je široký pojem. Jak nemít účast na mnoha věcech, které ani neovlivním (ekologie, bezohlednost mezi národy,...)? Ale na začátku kapitoly autor mluví jasně o tom, co má na mysli. Tedy žít čistý život.

Chci se dnes rozhodnout nemít účast na tmě. Ano, zříkám se účasti na jednání tmy, nechci ho.

Trochu si neumím představit, jak to dnes dělat. A také mne rozčilují lidé, kteří veřejně kritizují druhé a sami dělají potajmu totéž. To moc pozitivní obraz není a takový být nechci.

Ale možná nemám moc odvahy nazývat pravdivě věci, které kolem sebe vidím a raději se vyhnu jejich označení. Tedy „veřejné odsouzení“ může znamenat odvalu k pravdivosti, označit věci tak, jak jsou.

Bože, prosím o tuto odvahu, abych nebyl necitlivý a surový, ale uměl říkat pravdu a stát si za ní.

12 **Vždyť člověku je hanba už jen o tom mluvit, co ti lidé potají páchají**.

S tím nelze než souhlasit, ale co když jsem sám takový či jednám tak, že je to hanba? Nemám sám v sobě takovou rovinu „tajné“ třinácté komnaty?

Nechci jen vidět druhé, chci něco dělat se sebou.

Prosím, Bože, ať více vidím své chyby, než chyby druhých.

13 Všechno, co se odsoudí, ukáže se v pravém světle. Všechno totiž, na co se vrhne světlo, je potom zřejmé.

Co to znamená? Máme veřejně odsuzovat naše přátele, kolegy, rodinu? To moc pedagogické není a přátelství to zrovna nepomůže. Jak to Bůh myslí?

Docela to koresponduje s českým výrazem „posvítit si“ na něco. Možná to souvisí se slovem „zkoumejte“ z verše 10. Nenechat nepříjemné skutečnosti jen proplout kolem sebe, ale dát si tu práci je pravdivě a poctivě označit, „posvítit si na ně“.

A nyní se mi zdá, že se tu vrací význam verše 8, kde se mluvilo o dětech světla. Světlem je především Bůh. Posvítit si na něco tedy musí v tomto významu znamenat, že na tyto skutečnosti necháme dopadnout Boží pohled. Jak to vidí Bůh – spravedlivý a milosrdný, laskavý a věrný Stvořitel?

Nemohu napřed odsoudit a pak nechat dopadnout Boží světlo. Podívejme se na jiné překlady, zda porozumění věty nepomohou. Bible 21 překládá toto místo: „Všechno, co je vystaveno světlu, však vychází najevo.“ Zdá se, že by to mohlo opravdu být opačně: nechat dopadnout Boží světlo a pak rozhodnout, zda to je špatné či dobré.

14 Proto se říká v Písmu: »Probud' se, spáči, vstaň z mrtvých, a Kristus tě osvítí.«

Kdo je spáčem? Jak máme vstát z mrtvých?

Zkusím si najít v Bibli odkaz (po straně či dole v tištěné Bibli) k tomuto verši. Odkazy směřují na proroka Izaiáše 26,19; 51,17 a 52,1. Ve všech těchto textech se objeví výzva: „Vstaň! Probud' se!“

Iz 26,19 říká doslova: „Tvoji mrtví obživnou, má mrtvá těla vstanou! Probud'te se, plesejte, kdo přebýváte v prachu! Vždyť tvá rosa je rosou světla, porazíš i zemi stínů.“

Tento verš je opět zajímavým odkazem na slovo „tma“ a „světlo“. A stíny tu asi označují smrt.

Možná lze text číst tak, že když člověk začne být vnímavý na „světlo“, objeví Krista na každém kroku. Zazáří v kontrastu ke „tmě“, na kterou mnohde narážíme a jsme na ni tak trochu již nevnímaví.

Pokud by to platilo, pak naše citlivost na dobro nás zároveň činí otevřenějšími na Boha.

A možná, až jednou vstaneme z mrtvých při vzkříšení, uvidíme věci v plném světle. Budou plné Božího pohledu a tehdy bude jasné, co je tma a co světlo.

Shrnutí rozjímání.

Asi nejpodstatnější byl verš 10 a 11. Zve k rozhodnutí a to chci udělat. V Božím, v Kristově světle pohlížet na svět, události a také své jednání.